

Zagreb – 15. veljače 2019.

Hrvatski Telekom d.d.

Izveštaj rukovodstva

Robert Frangeša Mihanovića 9, HR – Zagreb

Redovna dionica: HT (ISIN: HRHT00RA0005)

LEI: 097900BFHJ0000029454

Kotacija: Zagrebačka burza, službeno tržište

Matična država članica: Republika Hrvatska

Hrvatski Telekom Rezultati za godinu završenu 31. prosinca 2018.

Rast svih financijskih pokazatelja i snažan investicijski ciklus učvrstili lidersku poziciju HT-a

- *Neto dobit veća za 22,9%*
- *Predložena dividenda od 10 kuna po dionici*
 - o 7 kuna po dionici predlaže se isplatiti iz tekuće dobiti 2018. godine i dodatno
 - o 3 kune po dionici predlaže se isplatiti u uvjetima poboljšanog ekonomskog i investicijskog okruženja u Hrvatskoj

Hrvatski Telekom (Reuters: HT.ZA; Bloomberg: HTRA CZ), vodeći pružatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj, objavljuje svoje revidirane konsolidirane rezultate za godinu završenu 31. prosinca 2018.

U 2018. godini ostvareni su prihodi u iznosu od 7,783 mlrd kuna, što je za 0,4% više nego 2017. godine. Bez učinka Crnogorskog Telekoma, prihodi su rasli 0,6% u odnosu na prethodnu godinu.

EBITDA prije jednokratnih stavki iznosi 3,186 mlrd kuna i veća je za 1,5% u odnosu na 2017. godinu, uz jaku EBITDA maržu od 40,9% koja je veća za 0,5 postotnih bodova u usporedbi s godinom ranije. Bez učinka Crnogorskog Telekoma EBITDA je veća za 1,2% u usporedbi s godinom ranije.

Neto dobit u 2018. godini iznosi 1,061 mlrd kuna i veća je za 22,9% u odnosu na 2017. godinu.

Više od 1,8 milijardi kuna investicija u infrastrukturu i inovativne usluge

U 2018. godini Hrvatski Telekom je investirao 1,826 mlrd kuna u infrastrukturu i razvoj inovativnih usluga. Investicije u nepokretnu mrežu omogućile su optički pristup za 400 tisuća kućanstava. Nastavljeno je i kontinuirano podizanje korisničkih brzina pa su pristupne brzine novih generacija dostupne u 58,2% hrvatskih kućanstava.

U mobilnoj mreži, pokrivenost stanovništva 4G mrežom u unutarnjem okruženju iznosi 82,0%, dok je pokrivenost u vanjskom okruženju dosegla 98,5%. Početkom 2018. godine pokrenuta je modernizacija radijske pristupne mreže na području cijele Hrvatske. Ta će mreža omogućiti uvođenje 5G tehnologije

u trenutku kad se za nju dodijeli potrebni radio frekvencijski spektar. Projekt bi trebao biti završen do kraja 2019. godine, a tijekom prošle godine uspješno je realiziran na gotovo 1000 lokacija na području Istre i Zagreba, Kvarnera i Dalmacije.

Kraj godine obilježilo je nezavisno međunarodno P3 priznanje za najbolju mobilnu mrežu u Hrvatskoj i jedan od najboljih mobilnih interneta u svijetu. Hrvatski Telekom u tom je mjeranju ostvario najbolji rezultat u povijesti mjerenja P3 u Hrvatskoj te je s visokih 948 od mogućih 1000 bodova dodatno potvrdio poziciju pružatelja najkvalitetnije usluge.

Stabilizacija poslovanja Crnogorskog Telekoma i porast profitabilnosti

I Crnogorski Telekom, kojim upravlja HT u prošloj je godini ostvario dobre poslovne rezultate.

Provedeni transformacijski programi, širenje širokopojasnog pristupa, smanjenje direktnih troškova i povećanje zadovoljstva zaposlenika zaokrenuli su trendove poslovanja i doprinijeli povećanju profitabilnosti Crnogorskog Telekoma. Prvi put nakon niza godina, unatoč manjim prihodima za 1,9% u odnosu na 2017. godinu (2017/2016: -7,1 %), Crnogorski Telekom je zabilježio porast EBITDA za 5,8% u odnosu na 2017. godinu (2017/2016: -5,2%) i porast neto dobiti za 40,7% u usporedbi sa 2017. godinom (2017/2016: -45,5%).

Više od polovice dobiti za isplatu dividende uz dodatnu isplatu iz zadržane dobiti prethodnih razdoblja

Uprava i Nadzorni odbor Glavnoj skupštini Društva predložili su raspodjelu dividende od 10 kuna po dionici. 7 kuna po dionici će se isplatiti iz tekuće dobiti 2018. godine u iznosu od 568.536.829,00 kuna. Dodatno, 3 kune po dionici isplatit će se iz zadržanih dobiti prethodnih razdoblja u iznosu od 243.658.641,00 kuna.

Preostali dio iz tekuće dobiti 2018. u iznosu od 422.123.890,00 kuna predložen je za unos u temeljni kapital, povećanjem temeljnog kapitala društva bez izdavanja novih dionica razmjernim povećanjem udjela svih izdanih dionica u temeljnom kapitalu Društva.

Konačnu odluku donosi Glavna Skupština, a ovaj prijedlog isplate dividende temeljen je na odličnim financijskim rezultatima kompanije u 2018. godini. Prijedlog se donosi u uvjetima poboljšanog ekonomskog i investicijskog okruženja u zemlji. Na telekomunikacijski sektor posebno pozitivno utječe odluka Vlade RH koja je smanjila naknade za radio frekvencijski spektar.

HT zadržava svoju „Politiku dividende“ i ona ostaje nepromijenjena i za 2019. godinu prema kojoj dividende mogu iznositi od 50 do 100 posto raspodjeljive dobiti Društva stečene u prethodnoj godini. Bilo koja godišnja dividenda ovisit će o ukupnom financijskom položaju Društva i njegovim potrebama za radnim kapitalom u relevantnom razdoblju; uključivat će, ali ne i ograničeno na poslovne izgleda Društva, potrebe za novčanim sredstvima, financijske rezultate i druge čimbenike uzimajući u obzir pitanja oporezivanja i regulatorna pitanja, prakse plaćanja drugih europskih telekomunikacijskih operatora, kao i opću gospodarsku klimu.

HT na početku svake godine objavljuje minimalnu ciljanu dividendu za svaku godinu, koja će biti u okviru raspona navedenog u Politici dividendi. Za financijsku 2019. Uprava trenutno očekuje isplatu dividende u iznosu od minimalno 6 kuna po dionici. HT će pratiti utjecaje gore navedenih mjera, razvoj ostvarenja rezultata, povećane potrebe investiranja u optiku i 5G mrežu, potencijalne prilike za akvizicije te opću ekonomsku i investicijsku klimu.

U srpnju 2017. godine pokrenut je Program otkupa vlastitih dionica („Program“), kojim se namjerava steći 2,5 milijuna dionica, a najviši novčani iznos dodijeljen Programu iznosi 500 milijuna kuna. Program otkupa dolazi kao nastavak na dosadašnju politiku isplate dividendi, a kojom Društvo dodatno pokazuje svoju namjeru povrata dijela stvorene vrijednosti svojim dioničarima. Vlastite dionice stečene u 2017. godini, za koje je dana protuvrijednost od 37,6 milijuna kuna i koje su činile 0,26 % temeljnog kapitala, povučene su u ožujku 2018. godine bez smanjenja temeljnog kapitala te se ukupan broj dionica sa 81.888.535 dionica smanjio na 81.670.064 dionice bez nominalnog iznosa, pri čemu se povećao udio preostalih dionica u temeljnom kapitalu. Tijekom 2018. godine, HT je stekao daljnjih 450.517 vlastitih dionica, koje čine 0,55 % temeljnog kapitala. Za navedeno stjecanje vlastitih dionica dana je protuvrijednost u iznosu od 71.062.380,96 kuna.

Komentirajući poslovne rezultate za 2018., predsjednik Uprave Hrvatskog Telekomu, **Davor Tomašković** istaknuo je:

„Hrvatski Telekom ostvario je još jednu uspješnu poslovnu godinu u kojoj je učvrstio vodeću poziciju u svim segmentima hrvatskog telekomunikacijskog tržišta. Osobito me veseli što smo, drugu godinu zaredom, osvojili certifikat P3 – Best in Test, za najbolju mobilnu mrežu u Hrvatskoj i među najboljim u svijetu. Dobre financijske rezultate ostvario je i Crnogorski Telekom, kojim upravlja HT. Uz rast svih ključnih financijskih pokazatelja prošlu godinu obilježio je i snažan investicijski ciklus. Na naše poslovanje, kao jednom od vodećih hrvatskih investitora, pozitivno su utjecale i promjene investicijske klime, pri čemu je za telekomunikacijski sektor posebna važna odluka Vlade o smanjenju naknade za radio frekvencijski spektar. Daljnje poboljšanje investicijskog okruženja temelj je za dodatni zamah novim investicijama važnim za digitalizaciju Hrvatske“.

Podaci o osobama za kontakt

Hrvatski Telekom - Odnosi s investitorima

Marina Bengez Sedmak
Elvis Knežević
Email

+ 385 1 4911 114
ir@t.ht.hr

Instinctif Partners

Kay Larsen / Adrian Duffield

+44 207 457 2020

Konferencijski poziv za analitičare i investitore održat će se istog dana u 11:00 po griničkom vremenu / 12:00 po srednoeuropskom vremenu.

Prisustvovanje konferencijskom pozivu moguće je biranjem sljedećih brojeva:

Međunarodni broj	+44 (0) 207 1928 000
Šifra konferencije	5679343

Ponavljanje dostupno do petka, 22. veljače 2019. godine:

Međunarodni broj	+44 (0) 333 300 9785
Pristupni broj	5679343

Revidirana izvješća HT Grupe i HT-a d.d., drugi propisani dokumenti i prezentacija rezultata za financijsku godinu 2018. mogu se preuzeti na web stranici HT-a (www.t.ht.hr/odnosi-s-investitorima/) i dostupni su u Službenom registru propisanih informacija (SRPI).

1. Pregled

1.1 Uvod

Dobri rezultati HT Grupe u 2018.

Usprkos konkurentskim pritiscima HT Grupa uspješno je odgovorila na tržišne izazove i zadržala vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim područjima svojeg poslovanja u 2018.

1.2 Gospodarsko okruženje

Procjenjuje se da je stvarni rast BDP-a u Hrvatskoj iznosio 2,7% u 2018. Očekuje se da će privatna potrošnja ostati glavni pokretač rasta, potpomognuta sjajnom turističkom sezonom, stabilnom vanjskom potražnjom i jednostavnom monetarnom politikom. Privatna potrošnja ne temelji se samo na prelijevanjima iz područja turizma i „groznici Svjetskog kupa“, već građani ostvaruju koristi i od većih stvarnih plaća (+4% u odnosu na prošlu godinu povrh 2,5% rasta zaposlenosti), restrukturiranja, smanjenja poreza i doznačivanja.¹

Zabilježena stopa nezaposlenosti nastavila se smanjivati tijekom 2018. kao rezultat veće zaposlenosti i stalnog trenda iseljavanja. Procijenjena prosječna stopa nezaposlenosti za 2018. mogla bi dosegnuti 9,9%, pri čemu je prijavljena prosječna stopa nezaposlenosti za 2017. iznosila 12,1%.¹

Najnovije veliko povećanje cijena u području energetike i turizma dovelo je do inflacije koja u prosjeku iznosi 1,6% vrijednosti indeksa potrošačkih cijena (CPI) za 2018.¹

1.3 Pregled hrvatskog tržišta

Hrvatsko tržište, koje je u velikoj mjeri zasićeno, i dalje se prilagođava učincima sve veće dostupnosti ugovornih ponuda s različitim tarifnim paketima te rastuće popularnosti atraktivnih uređaja / pametnih telefona i dodatnih (OTT – *over the top*) usluga. Procjenjuje se da je stopa penetracije SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju 2018. dosegla 123,1%. Društvo je zadržalo vodeći položaj na tržištu uz procijenjeni udio od 45,4% prema broju SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju 2018.

Zabilježen je daljnji pad ukupnog broja poslanih SMS-a na godišnjoj osnovi za 12,7% u prvih devet mjeseci 2018. Ukupni širokopojasni promet povećao se na godišnjoj osnovi za 32,0% u prvih devet mjeseci 2018. U istom razdoblju ukupni broj minuta upotrebe (MOU) na tržištu pokretnih telekomunikacija dodatno se povećao na godišnjoj osnovi za 1,8%.²

¹ Izvori: Državni zavod za statistiku, najnovije makroekonomske prognoze Hrvatske narodne banke i Addiko Banke.

² Izvor: tromjesečna izvješća Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti.

Negativan trend za upotrebu govornih usluga u nepokretnoj mreži rezultirao je smanjenjem broja minuta odlaznih poziva za 8,6% na godišnjoj osnovi u prvih devet mjeseci 2018.²

Hrvatska regulatorna agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM) izvijestila je da je na kraju rujna 2018. broj širokopojasnih priključaka u nepokretnoj mreži iznosio 1,1 milijun. Rast broja priključaka za FTTx (11,5%), bežični pristup u nepokretnoj mreži (49,0%) i kabelski širokopojasni pristup (4,6%) na godišnjoj osnovi doveo je do rasta ukupnog broja priključaka na tržištu širokopojasnog pristupa u nepokretnoj mreži (2,6%).² Telekomunikacijski operatori znatno ulažu u područja primjene FTTH-a te napredne tehnološke i inovativne usluge.

HT Grupa snažno je usredotočena na daljnja ulaganja u infrastrukturu i inovativne usluge kako bi zadržala vodeći položaj u Hrvatskoj. Na kraju 2018. HT Grupa imala je 618 tisuća širokopojasnih pristupnih linija.

Hrvatsko tržište plaćene televizije nastavilo je rasti u 2018. te je na kraju rujna 2018. dosegnuta brojka od 845 tisuća korisnika (rast od 3,3% na godišnjoj razini).³

Veleprodaja

Nakon liberalizacije tržišta nepokretnih telekomunikacija potražnja alternativnih operatora za infrastrukturnim uslugama uglavnom je fokusirana na širokopojasne usluge. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga (BSA-a i samostalnog BSA-a) smanjio se za 1,8% na 129 tisuća na kraju 2018. u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga smanjio se u odnosu na prethodno razdoblje jer su se operatori u većoj mjeri služili vlastitom infrastrukturom. Broj usluga izdvojene lokalne petlje (ULL) i broj usluga najma korisničke linije (WLR) smanjili su se zbog velikog odljeva i prelaska na širokopojasne usluge (NBSA) i vlastitu infrastrukturu operatora. Kao rezultat, na kraju 2018. bilo je 121 tisuća ULL pristupa i 53 tisuće WLR-a.

IT tržište

Hrvatsko IT tržište nastavilo je rasti u 2018. procijenjenom godišnjom stopom rasta od 5,7%.⁴ Sva tri segmenta IT tržišta pridonose njegovu rastu: IT usluge s procijenjenim godišnjim rastom za 10,7%, softver s procijenjenim rastom za 7,3% i hardver s 2,6%. HT Grupa pozicionirana je u sva tri segmenta pružajući standardne i prilagođene usluge uz strateški fokus na usluge u oblaku i upravljane usluge.

³ Izvor: tromjesečna izvješća Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti.

⁴ Izvor: IDC Adriatics, srpanj 2018.

1.4 Odluke Nadzornog odbora

1.4.1 Financijska izvješća

Uprava i Nadzorni odbor Hrvatskog Telekoma d.d. usvojili su godišnja financijska izvješća Društva i konsolidirana financijska izvješća HT Grupe s izvješćem revizora za financijsku godinu 2018. Godišnja financijska izvješća dostavit će se Glavnoj skupštini.

1.4.2 Prijedlog raspodjele neto dobiti

Društvo Hrvatski Telekom d.d. u poslovnoj godini koja je završila 31. prosinca 2018. ostvarilo je neto dobit u iznosu od 990.660.719,25 kuna.

Predlaže se raspodjela neto dobiti iz 2018. na način kako slijedi:

- Dio neto dobiti u iznosu od 568.536.829,00 kuna upotrijebit će se za isplatu dividende dioničarima, u iznosu od 7,00 kuna po dionici
- Dio neto dobiti u iznosu od 422.123.890,25 kuna će se raspodijeliti u temeljni kapital

Dio zadržane neto dobiti iz prethodnih godina u iznosu od 243.658.641,00 kuna će se također upotrijebiti za isplatu dividende dioničarima, u iznosu od 3,00 kune po dionici.

Predloženi iznos za isplatu dividende iz neto dobiti 2018. godine od 568.536.829,00 kuna, odnosno 7,00 kuna po dionici, je unutar raspona utvrđenog kao politika dividendi i predstavlja isplatu od 57,42% raspodjeljive dobiti stečene u prethodnoj godini.

Ovakav postotak isplate dividende je u skladu sa postojećom politikom dividende. Prema toj politici, dividende mogu iznositi od 50 % do 100 % raspodjeljive dobiti Društva stečene u prethodnoj godini. Bilo koja godišnja dividenda ovisit će o ukupnom financijskom položaju Društva i njegovim potrebama za radnim kapitalom u relevantnom razdoblju.

Kako se Glavna skupština planira održati 6. svibnja 2019., predlažu se utvrđenja sljedećih datuma:

- Pravo na isplatu dividende imali bi svi dioničari koji su upisani u depozitoriju Središnjeg klirinškog depozitarnog društva (SKDD) na dan 21. svibnja 2019. (record date).
- Datum od kojega će se trgovati dionicom društva Hrvatski Telekom d.d. bez prava na isplatu dividende je 20. svibnja 2019. (ex date).
- Tražbina za isplatu dividende dospijeva na dan 27. svibnja 2019. (payment date).

HT na početku svake godine objavljuje minimalnu ciljanu dividendu za svaku godinu koja će biti u okviru raspona navedenog u Politici dividendi. Za financijsku godinu 2019. Uprava trenutno očekuje isplatu dividende u iznosu od minimalno 6 kuna po dionici. HT će pratiti utjecaje gore navedenih mjera

Vlade RH, razvoj ostvarenja rezultata, povećane potrebe investiranja u optiku i 5G mrežu, potencijalne prilike za akvizicije te opću ekonomsku i investicijsku klimu te odlučiti o konačnom iznosu dividende na temelju navedenih ili mogućih dodatnih parametara.

1.5 Regulatorno okruženje

Postupak izmjene Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta

9. studenoga 2018. godine HAKOM je objavio da pokreće postupak izmjene Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (NN 152/11, 151/14, 95/17) i pozvao zainteresirane da daju prijedloge izmjena pojedinih odredbi. Javni poziv je bio otvoren do 6. prosinca 2018. godine. HT je dostavio HAKOM-u prijedloge izmjena Pravilnika.

Nove runde analiza mjerodavnih tržišta elektroničkih komunikacija

U 2018. godini HAKOM je započeo postupke provođenja analiza pojedinih reguliranih mjerodavnih tržišta elektroničkih komunikacija:

- a) tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koje se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište
- b) tržište veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji
- c) tržište veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji
- d) tržište veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži
- e) tržište započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koje se pruža na fiksnoj lokaciji
- f) tržište veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji
- g) tržište veleprodajnih prijenosnih segmenata iznajmljenih vodova.

Dovršetak analiza i donošenje konačnih odluka HAKOM-a očekuje se u prvom i drugom kvartalu 2019. godine.

Smanjenje godišnjih naknada za uporabu radio-frekvencijskog spektra (RF spektar) u mobilnoj mreži

Nadležno Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture usvojilo je 15. prosinca 2017. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra (dalje u tekstu: Pravilnika o naknadama), kojima je smanjena godišnja naknada za uporabu RF spektra u mobilnoj mreži za jednu trećinu trenutne godišnje naknade.

Predmetne Izmjene Pravilnika o naknadama stupile su na snagu 19. prosinca 2017. Nakon izmjena iz prosinca 2017. godine, Ministarstvo je u 2018. godini usvojilo dvije dodatne izmjene predmetnog Pravilnika, 23. lipnja, ukidanje i smanjenje naknada za korištenje pojedinih radiofrekvencijskih

spektara i 9. studenoga 2018. godine, smanjenje godišnje naknade za korištenje radio-frekvencijskog spektra u mobilnim mrežama za dodatnih 50%.

Usvojen novi regulatorni okvir za elektroničke komunikacije na razini Europske unije

17. prosinca 2018. godine na razini Europske unije objavljen je novi regulatorni okvir – Direktiva (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. godine o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija i Uredba (EU) 2018/1971 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. godine o osnivanju Tijela Europskih regulatora za elektroničke komunikacije (BEREC) i Agencije za potporu BEREC-u (Ured BEREC-a), izmjeni Uredbe (EU) 2015/2120 i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 1211/2009.

Države članice Europske unije obvezne su prenijeti direktivu u nacionalno zakonodavstvo u roku od dvije godine od njezine objave dok se uredbom, koja se izravno primjenjuje u državama članicama Europske unije, određuju maksimalne maloprodajne cijene međunarodnih poziva unutar Europske unije (0,19 € / min) i SMS poruka (0,06 € / SMS), a koje su države članice Europske unije obvezne primjenjivati od 15. svibnja 2019. godine.

Izmjena metodologije istiskivanja marže (Margin Squeeze Methodology – MST)

17. prosinca 2018. godine HAKOM je otvorio javni poziv za dostavu komentara o važećoj Metodologiji testa istiskivanja marže. Javni poziv traje do 5. veljače 2019. godine. Ovisno o pristiglim komentarima, HAKOM će u odgovarajućem postupku odlučiti o eventualnim izmjenama postojeće Metodologije.

1.6 Promjene u izvješćivanju

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je 2014. dopustila koncentraciju HT-a i Optima Telekom na temelju prijedloga za financijsku rekonstrukciju i rekonstrukciju poslovanja Optima Telekom u okviru postupka predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je skup mjera kojima je definirala pravila ponašanja za HT u odnosu na upravljanje Optima Telekomom i kontrolu nad tim društvom, među kojima je i uspostava takozvanog „kineskog zida” između zaposlenika Optima Telekom i HT-ovih zaposlenika uključenih u poslovanje Optima Telekom, a u vezi sa svim osjetljivim poslovnim informacijama, uz iznimku izvješćivanja o financijskim podacima potrebnima za konsolidaciju. Sukladno tome, konsolidiraju se samo financijska izvješća, dok se zbog ograničenog pristupa informacijama Optima Telekom nefinancijski ključni pokazatelji učinka ne konsolidiraju u rezultatima Grupe.

U siječnju 2017. godine, HT je kupio Crnogorski Telekom koji je konsolidiran u financijskim rezultatima HT Grupe počevši od 2017. godine. Operativna obilježja koja se odnose na ostvarivanje nefinancijskih ključnih pokazatelja uspješnosti prikazana su na sljedećim stranicama bez konsolidacijskog utjecaja Crnogorskog Telekom u 2017. i 2018. godini. Utjecaj Crnogorskog Telekom na nefinancijske ključne pokazatelje uspješnosti prikazan je u posebnoj poglavlju.

Od 1. siječnja 2018. primjenjuje se MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima. Grupa je iskoristila opciju za pojednostavnjenu prvu primjenu, odnosno ugovori koji nisu okončani do 1. siječnja 2018. obračunavaju se kao da su priznati u skladu s MSFI-jem 15 od samog početka. Kumulativni učinak proizišao iz prijelaza priznat je kao prilagodba početnog stanja vlasničke glavnice u godini prve primjene. Računovodstveni učinci prelaska na novi standard izravno su priznati u vlasničkoj glavnici, dok se jedini učinci na dobit ili gubitak u 2018. odnose na promjene u trenutku realizacije prihoda i rashoda.

u milijunima kuna	2018 izvješteno	2018	Q4 2018 izvješteno	Q4 2018
		bez utjecaja MSFI 15		bez utjecaja MSFI 15
Prihod	7.783	7.715	1.996	1.957
Troškovi redovnog poslovanja	4.819	4.856	1.311	1.331
EBITDA prije jednokratnih stavki	3.186	3.080	758	699

Od 1. siječnja 2018. primjenjuje se MSFI 9 Financijski instrumenti. Standard MSFI 9 prvenstveno utječe na HT-ovo financijsko izvješćivanje klasifikacije i mjerenja vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju prema MRS 39 s učinkom na mjerenje fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. U skladu s MSFI 9, vlasnički instrumenti mjere se kao fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit s učincima mjerenja fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez reklasifikacije u dobit ili gubitak kumulativnih dobitaka i gubitaka od prodaje (opcija ostala sveobuhvatna dobit). Grupa je usvojila opći model očekivanih kreditnih gubitaka za zajmove, dužničke instrumente iskazane po amortiziranom trošku i dužničke instrumente iskazane po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Grupa je priznala učinke općeg modela očekivanih kreditnih gubitaka od prve primjene MSFI 9 u kapitalu. Grupa je usvojila pojednostavnjeni model očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu (koji su prvi put priznati nakon 1. siječnja 2018. u skladu s MSFI 15), što je u nekim slučajevima dovelo do ranijeg priznavanja umanjenja vrijednosti.

1.7 Sažetak ključnih financijskih pokazatelja – HT Grupa (uključen Crnogorski Telekom)

u milijunima kuna

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Prihod	7.756	7.783	0,4%	1.971	1.996	1,3%
Pokretne telekomunikacije	3.305	3.450	4,4%	827	840	1,6%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	927	809	-12,7%	219	193	-11,9%
Širokopojasni pristup i TV	1.439	1.411	-1,9%	355	348	-2,0%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	369	318	-13,8%	78	75	-3,7%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	835	878	5,1%	224	231	3,5%
Sistemska rješenja	731	801	9,6%	229	286	24,7%
Razno	151	118	-22,0%	39	22	-43,0%
EBITDA prije jednoratnih stavki	3.138	3.186	1,5%	793	758	-4,4%
Jednokratne stavke	151	55	-63,7%	50	17	-66,3%
EBITDA nakon jednoratnih stavki	2.986	3.131	4,8%	743	742	-0,2%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	1.118	1.401	25,4%	130	278	114,5%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	863	1.061	22,9%	128	189	47,5%
Marža EBITDA-e prije jednoratnih stavki	40,5%	40,9%	0,5 p.p.	40,2%	38,0%	-2,2 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednoratnih stavki	38,5%	40,2%	1,7 p.p.	37,7%	37,2%	-0,6 p.p.
Marža EBIT-a	14,4%	18,0%	3,6 p.p.	6,6%	14,0%	7,4 p.p.
Marža neto dobiti	11,1%	13,6%	2,5 p.p.	6,5%	9,5%	3,0 p.p.

BILANCA	31. pro. 2017.	31. pro. 2018.	% promjene 18./17.	31. pro. 2017.	31. pro. 2018.	% promjene 18./17.
Ukupna dugotrajna imovina	10.385	10.694	3,0%	10.385	10.694	3,0%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.353	5.337	-0,3%	5.353	5.337	-0,3%
UKUPNA IMOVINA	15.738	16.031	1,9%	15.738	16.031	1,9%
Ukupni kapital i rezerve	12.573	13.208	5,1%	12.573	13.208	5,1%
Ukupne dugoročne obveze	737	498	-32,5%	737	498	-32,5%
Ukupne kratkoročne obveze	2.429	2.326	-4,2%	2.429	2.326	-4,2%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	15.738	16.031	1,9%	15.738	16.031	1,9%

NOVČANI TIJEK	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2.691	2.345	-12,9%	804	545	-32,3%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-1.215	-1.368	-12,6%	-351	-222	36,9%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-981	-992	-1,1%	-119	-120	-0,8%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	3.152	3.137	-0,5%	276	203	-26,4%

INVESTICIJE	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1.885	1.826	-3,1%	635	585	-7,9%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu / prihodi	24,3%	23,5%	-0,8 p.p.	32,2%	29,3%	-2,9 p.p.

BROJ ZAPOSLENIKA	31. pro. 2017.	31. pro. 2018.	% promjene 18./17.	30. lip. 2017.	30. lip. 2018.	% promjene 18./17.
Broj zaposlenika (na puno radno vrijeme)	5.110	5.447	6,6%	5.110	5.447	6,6%

1.8 Informacije o tečaju

	Kuna prema euru		Kuna prema amer.dolaru	
	Prosječno	Na kraju razdoblja	Prosječno	Na kraju razdoblja
Dvanaest mjeseci 2017.	7,46	7,51	6,62	6,27
Dvanaest mjeseci 2018.	7,41	7,42	6,28	6,47

2. Pregled poslovanja

HT Hrvatska

u milijunima kuna

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Prihod	7.125	7.165	0,6%	1.814	1.848	1,9%
Pokretne telekomunikacije	2.988	3.125	4,6%	750	765	2,0%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	843	736	-12,7%	199	177	-11,1%
Širokopojasni pristup i TV	1.318	1.294	-1,8%	326	320	-1,8%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	347	301	-13,2%	73	71	-1,9%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	779	827	6,3%	210	218	4,2%
Sistemska rješenja	698	763	9,2%	220	276	25,5%
Razno	151	118	-22,0%	39	22	-43,0%
EBITDA prije jednokratnih stavki	2.918	2.953	1,2%	741	703	-5,2%
Jednokratne stavke	144	50	-65,0%	46	14	-70,1%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	2.774	2.903	4,6%	695	689	-0,9%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	1.066	1.341	25,8%	121	273	126,1%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	833	1.045	25,5%	123	185	50,3%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	41,0%	41,2%	0,3 p.p.	40,9%	38,0%	-2,8 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	38,9%	40,5%	1,6 p.p.	38,3%	37,3%	-1,0 p.p.
Marža EBIT-a	15,0%	18,7%	3,8 p.p.	6,7%	14,8%	8,1 p.p.
Marža neto dobiti	11,7%	14,6%	2,9 p.p.	6,8%	10,0%	3,2 p.p.

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Mobilni korisnici u 000						
Broj korisnika	2.244	2.273	1,3%	2.244	2.273	1,3%
- Prepaid	985	951	-3,4%	985	951	-3,4%
- Postpaid	1.260	1.322	4,9%	1.260	1.322	4,9%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom korisniku	216	225	4,0%	216	230	6,5%
Prosječni ARPU ⁴⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	77	68	-11,7%	75	66	-11,9%
- Prepaid	43	43	0,9%	42	40	-3,1%
- Postpaid	106	86	-18,6%	102	85	-17,0%
ARPU od negovornih usluga ⁴⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	40	38	-5,8%	40	38	-4,0%
SAC po bruto broju novih korisnika u HRK	109	126	15,4%	82	144	76,1%
Stopa odljeva korisnika (%)	3	2	-0,1 p.p.	3	3	0,1 p.p.
Penetracija (%) ¹⁾	118	123	4,9 p.p.	118	123	4,9 p.p.
Tržišni udio korisnika (%) ¹⁾	46	45	-0,8 p.p.	46	45,4	-0,8 p.p.
Smartphone korisnici (%) ²⁾	58	67	8,8 p.p.	58	67	8,8 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%) ³⁾	84	91	7,4 p.p.	88	93	5,0 p.p.

¹⁾ Izvor: interna procjena korisnika konkurencije za kraj prosinca 2018.

²⁾ Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

³⁾ Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupan broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

⁴⁾ ARPU za četiri kvartala 2018. uključuje efekte MSFI 15

Ključni podaci o redovnom poslovanju	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Korisnici nepokretnih usluga u 000						
Ukupne telefonske linije - maloprodaja ¹⁾	875	819	-6,3%	875	819	-6,3%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	63	53	-15,5%	63	53	-15,5%
ARPU govornih usluga po korisniku ⁵⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK) ²⁾	78	73	-7,3%	75	71	-5,2%
IP linije/korisnici u 000						
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja ³⁾	624	618	-0,9%	624	618	-0,9%
Širokopojasne pristupne linije - veleprodaja ⁴⁾	131	129	-1,8%	131	129	-1,8%
TV korisnici	417	418	0,3%	417	418	0,3%
ARPU za širokopojasne pristupne linije - maloprodaja ⁵⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	117	111	-5,4%	113	107	-5,2%
TV ARPU ⁵⁾ (mjesečni prosjek za period u HRK)	81	84	2,7%	82	85	4,3%
Veleprodajni korisnici u 000						
ULL (izdvojena lokalna petlja)	135	121	-10,3%	135	121	-10,3%

¹⁾ Uključuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu i Smart pakete za poslovne korisnike; javne telefonske govornice nisu uključene

²⁾ Javne telefonske govornice nisu uključene

³⁾ Uključuje ADSL, VDSL, FTTH i Naked DSL

⁴⁾ Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

⁵⁾ ARPU za četiri kvartala 2018. uključuje efekte MSFI 15

Napomena: Optima Telekom nefinancijski KPU nisu integrirani u rezultatima Grupe zbog ograničenog pristupa Optima Telekom informacijama kao rezultat „kineskog zida“ uvedenog od strane regulatora

GLAVNA POSTIGNUĆA

Uloženi su znatni naponi kako bi se zadržao vodeći položaj na tržištu

- HT je uspio zadržati vodeći položaj na tržištu pokretnih telekomunikacija sa stabilnim procijenjenim udjelom od 45,4%.
- Magenta1 imala je 191 tisuću potrošačkih kućanstava (tri tromjesečja 2018.: 168), dok je u području poslovnih korisnika bilo 16 tisuća aktivnih računa (tri tromjesečja 2018.: 14 tisuća aktivnih računa).
- U Crnogorskom Telekomu Magenta1 ostvarila je bazu potrošačkih kućanstava od gotovo 15% (tri tromjesečja 2018.: 14%), dok je u području poslovnih korisnika bilo više od 1.800 aktivnih računa (tri tromjesečja 2018.: 1.600 aktivnih računa).

Dobra financijska uspješnost glavnih financijskih pokazatelja

- Prihodi iznose 7.783 milijuna kuna i veći su za 27 milijuna kuna, odnosno 0,4%, u odnosu na 2017. zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (40 milijuna kuna, odnosno 0,6%), dok je doprinos Crnogorskog Telekoma manji za 13 milijuna kuna, odnosno 2,0%, u odnosu na 2017.
- EBITDA iznosi 3.186 milijuna kuna i veća je za 48 milijuna kuna, odnosno 1,5%, u odnosu na 2017. zbog doprinosa kako HT Grupe u Hrvatskoj (35 milijuna kuna, odnosno 1,2%) tako i Crnogorskog Telekoma (13 milijuna kuna, odnosno 5,8%).
- Kapitalna ulaganja iznose 1.826 milijuna kuna i manja su za 59 milijuna kuna, odnosno 3,1%, u odnosu na 2017. zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (98 milijuna kuna, odnosno 5,6%), dok je doprinos Crnogorskog Telekoma u području kapitalnih ulaganja veći za 40 milijuna kuna, odnosno 28,3%.

Nastavljaju se znatna ulaganja u mrežnu infrastrukturu

- Pokrivenost stanovništva 4G mrežom u zatvorenom povećala se na 82,0% (tri tromjesečja 2018.: 78,7%), dok je pokrivenost na otvorenom iznosila 98,5% (tri tromjesečja 2018.: 98,4%).
- Pristupom sljedeće generacije (NGA) sada je pokriveno 58,2% hrvatskih kućanstava (tri tromjesečja 2018.: 58,1%).
- FTTx pristup omogućen je za 400 tisuća kućanstava (tri tromjesečja 2018.: 399 tisuća kućanstava).
- U Crnogorskom Telekomu nastavljeno je proširenje širokopojasnog pristupa, uvođenje FTTH-a: podzemno – očekivana pokrivenost stanova u gradskim područjima jest više od 93% (tri tromjesečja 2018.: 91%), zračno – već tri općine / prigradska područja; uvođenje 4G mreže u 2018. završeno je u skladu s planom. LTE *postpaid* pokrivenosti na otvorenom je dosegla 96%.

Modernizacija pokretne mreže

- Nakon uspješno završene modernizacije u Istri (138 lokacija) te modernizacije na području Zagreba u četvrtom tromjesečju 2018. (428 lokacija) nastavili smo modernizirati pokretnu i transportnu mrežu u kvarnerskoj regiji, gdje je radijska oprema zamijenjena na 47 lokacija, što znači da je zamijenjena na ukupno 613 lokacija.
- Nastavlja se proširenje kapaciteta pokretne pristupne mreže i provedeno je na ukupno 356 lokacija (tri tromjesečja 2018.: 332 lokacije).

- Modernizacijom IP/MPLS mreže znatno se poboljšala stabilnost mreže, što je rezultiralo smanjenjem broja mrežnih incidenata prvog prioriteta za 80% u odnosu na 2017.
- HT je 2018. godinu završio P3 nagradom za najbolju pokretnu mrežu u podatkovnom i *crowdsourcing* segmentu u Hrvatskoj.
- Novi tehnološki koncept, virtualna paketna jezgra (virtualni EPC), uveden je tijekom pet mjeseci te su njime tijekom ljeta uspješno zadovoljene sve potrebe povezane s prometom.

Prvi smo u DT Grupi uveli aplikaciju One App u 2018.

- OneApp je zamjena za aplikaciju Moj Telekom te je u odnosu na nju brža, jednostavnija za uporabu i uključuje niz novih funkcionalnosti (plaćanje jednim klikom, rješenje za PayPal).
- Aplikacija trenutačno ima 101.000 mjesečnih aktivnih korisnika (tri tromjesečja 2018.: 47.000) i prosječnu ocjenu 4.4 na platformi Google Play (tri tromjesečja 2018.: 3,96).

Telekomunikacije pokretne mreže

Prihodi od pokretnih telekomunikacija veći su za 137 milijuna kuna, odnosno 4,6%, u odnosu na 2017. pod utjecajem većih prihoda od uređaja (376 milijuna kuna, odnosno 81,2%), kojima su neutralizirani manji prihodi od postpaid usluga (190 milijuna kuna, odnosno 12,5%) i smanjenje prihoda od prepaid usluga (27 milijuna kuna, odnosno 5,1%). Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prihodi od uređaja veći su za 38 milijuna kuna, odnosno 8,2%, u odnosu na 2017., dok su prihodi od postpaid usluga veći za 79 milijuna kuna, odnosno 5,2%.

Baza korisnika pokretnih telekomunikacija blago se povećala za 1,3% na 2.273 tisuće korisnika na kraju 2018. u odnosu na 2017., ponajprije kao rezultat izvrsnih ukupnih rezultata u području postpaida, koji su bili bolji za 4,9%, pod utjecajem općeg poticanja uspješnih i atraktivnih tarifa i uređaja te uspješnih Bonbonovih kampanja, daljnjeg rasta M2M-a i prelaska s prepaida na postpaid M2M zbog regulacije (numeracije). Rast u postpaidu je djelomično neutraliziran slabijim rezultatima u segmentu prepaid usluga, koji su manji za 3,4%.

U okviru svojeg jedinstvenog koncepta vrhunskog korisničkog iskustva i vrhunskih pogodnosti pod nazivom Magenta1 HT privatnim i poslovnim korisnicima nudi brojne besplatne pogodnosti, kao što su atraktivni televizijski paketi, najbrži internet, dodatne minute za međunarodni i nacionalni promet, popusti na tarife za pokretne telekomunikacije za cijelo kućanstvo te atraktivni pametni telefoni i uređaji. Kampanja za Magentu1 i ponuda „u Magentu1 svi dobivaju duple minute, SMS poruke i gigabajte” nastavile su se tijekom cijele 2018.

HT je nastavio poticati novi portfelj postpaid usluga koji uključuje ponude visoke vrijednosti uz fokus na sadržaj, podatkovne usluge i ponude s nultom stopom kako bi se u potpunosti iskoristio vodeći položaj u pogledu mreže – 4G uz najveću brzinu do 350 Mbit/s u svim novim tarifama za postpaid usluge. Sve tarife uključuju ponudu za mobilnu aplikaciju MAXtv To Go, jednu aplikaciju s nultom stopom i mogućnost neograničenog pristupa zabavnim sadržajima bez potrošnje prometa uključenog u tarifni paket. Sve ponude pokretnih telekomunikacija uključuju široki raspon najboljih telefona i inovativnih uređaja uz mogućnost obročnog plaćanja na 36 mjesečnih rata.

U prvom tromjesečju 2018. Samsung je predstavio novu generaciju pametnih telefona Samsung Galaxy S9 i S9+, koji se mogu kupiti u HT-u.

U trećem tromjesečju počela je nova jesenska promotivna ponuda za Najbolju L tarifu koja uključuje šest mjeseci za 1 kunu kao dodatnu pogodnost za korisnike. Vidljiv je pozitivan razvoj broja bruto povećanja u području postpaid usluga u pokretnoj mreži (+12% na mjesečnoj osnovi) uz povećani udio L tarife u M1.

Božićna kampanja „Ispunjavamo novogodišnje želje!” uvedena je u studenom. Naglasak je na Magenti 1 (M1 zna poklanjati) putem ponuda hardvera s pametnim telefonima za 1 kunu u Najboljoj XL tarifi u M1 i novim pametnim telefonima Samsung i Huawei s tablet-računalom kao darom u Najboljim tarifama u M1 te uvođenja aktivnosti iznenađenja i oduševljenja s besplatnim božićnim sadržajima. Osim toga, svi korisnici postpaid usluga koji preuzmu aplikaciju Moj Telekom u tom razdoblju dobivaju besplatnih 50 GB.

Broj prepaid korisnika bio je manji za 3,4% u odnosu na 2017. zbog općeg pada tržišta prepaidda, manjeg broja posjetitelja kao posljedica regulatornih promjena i snažnog tržišnog natjecanja. U cilju ublažavanja neprekidnog pada ulažu se stalni napor u vezi s prijenosom broja u pokretnoj mreži (MNP) i zadržavanjem korisnika u segmentu prepaidda uz fokus na dodatnu vrijednost za prepaid korisnike HT-a.

HT je nastavio promicati Simpa Hibrid tarifu s glavnom porukom „najbolje od oba svijeta”. Nova Hibrid tarifa jedinstvena je ponuda na tržištu koja kombinira prednosti svijeta postpaidda i prepaidda, omogućujući kontrolu troškova i nadoplatu bonovima uz istodobnu mogućnost kupnje atraktivnih uređaja uz obročno plaćanje. Time se korisnicima Simpe omogućuje da budu dio Magenta1 i uživaju sve pogodnosti Magenta1 svijeta. Osim Hibrid ponuda, korisnici Simpe mogu birati među različitim tarifnim opcijama i uslugama s dodanom vrijednošću (MAXtv To Go), kao što je, na primjer, opcija Simpa Veliki Glanc, koja uključuje 5.000 MB / 1.000 minuta / 1.000 SMS-a koje korisnici mogu iskoristiti za 74 kune mjesečno.

Simpa je pokrenuo svoje nove opcije Glanc, koje su postale preferirane opcije i dovele do povećanja ARPU-a.

Bonbon svojim korisnicima i dalje osigurava dodatnu vrijednost, ovaj put dvjema novim tjednim opcijama za megabajte, minute, SMS-e po cijeni od 10 odnosno 20 kuna, koje korisnici Bonbona mogu kombinirati s mjesečnim opcijama. Nadalje, Bonbon je nastavio s ponudom paketa od 20 GB za sve korisnike postpaid usluga, koji se može kupiti samostalno ili u kombinaciji s trenutačnim paketima minuta i/ili SMS-a, kao i s drugim dobro poznatim pogodnostima, kao što su dostupnost Bonbonovih agenata od 0 do 24 h, prijenos neiskorištenih jedinica („Rollover”) i 4G internet brzine. Bonbon se sada predstavlja kao dio T-obitelji u svim korisničkim komunikacijama.

HT je nastavio promicati VOLTE, novu uslugu koja omogućuje govorne pozive preko superbrze LTE mreže. Među mnogim drugim pogodnostima, korisnici će uživati u jasnom i prirodnom zvuku, puno bržoj uspostavi poziva i duljem vijeku trajanju baterije bez dodatnih naknada. Nadalje, HT je među prvim društvima u Europi uveo eSIM, budući standard za mobilne uređaje. Njime će se u potpunosti zamijeniti upotreba fizičkih SIM kartica i osigurati internetska veza s velikim brojem uređaja.

Broj minuta upotrebe po prosječnom korisniku u 2018. povećao se za 4,0% u odnosu na 2017., dok se prosječni ARPU smanjio kao posljedica uvođenja MSFI-ja 15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prosječni ARPU nešto je veći u odnosu na 2017. te iznosi 77 kuna (povećanje za 1,2%).

Nepokretna mreža

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija manji su za 128 milijuna kuna, odnosno 3,9%, u odnosu na 2017. pod utjecajem pada prihoda od govornih usluga u nepokretnoj mreži (107 milijuna kuna, odnosno 12,7%), manjih prihoda od veleprodaje (46 milijuna kuna, odnosno 13,2%) i manjih prihoda od širokopoljanskih usluga (40 milijuna kuna, odnosno 4,4%), što je djelomično neutralizirano većim ostalim prihodima (49 milijuna kuna, odnosno 6,3%), koji u prvom redu proizlaze iz konsolidacije Optime i H1 i terminalne opreme kao posljedica MSFI-ja 15, te prihodima od televizijskih usluga (16 milijuna kuna, odnosno 4,0%). MSFI 15 doveo je do daljnjeg smanjenja prihoda od nepokretnih telekomunikacija za 8 milijuna kuna.

Na kraju prosinca 2018. ukupni broj pristupnih linija u nepokretnoj mreži od 819 tisuće bio je za 6,3% manji nego u prosincu 2017. Na smanjenje su utjecali tržišni trend zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima i IP-om, regulacija i intenzivno tržišno natjecanje, ali HT nastavlja s proaktivnim i reaktivnim ponudama i aktivnostima za sprječavanje odljeva.

Kako bi se ublažio stalni pad, uvedena je promotivna ponuda za nepokretne telekomunikacije kojom se nudi telefonski priključak za jednu kunu uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca, a koja je popraćena novim atraktivnim tarifama za nepokretne telekomunikacije. Korisnici nepokretne telefonije ostvarili su 1.107 milijuna minuta u 2018. To je za 9,0% manje nego u istom razdoblju 2017. kao rezultat smanjenja korisničke baze i zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima.

HT je nastavio s atraktivnom ponudom za starije, koja uključuje neograničeni internet i minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama i mobilnu tarifu sa 2 000 MB/minuta/SMS-a za 248 kuna mjesečno. Ponuda je bila dodatno popraćena tablet-računalom za 99 kuna s posebnim pojednostavnjenim aplikacijama i zaslonom koji je jednostavan za upotrebu, Huawei telefonom i SOS narukvicom. Još jedna ponuda za starije uvedena 2017. nastavljena je tijekom cijele 2018., a uključuje MAXtv s dodatnim paketima i neograničene minute razgovora u nepokretnoj mreži prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama za samo 169 kuna mjesečno.

ARPU za govorne usluge u nepokretnoj mreži manji je za 7,3% u odnosu na 2017. kao rezultat navedenih općih tržišnih trendova te je pod blagim utjecajem uvođenja MSFI-ja 15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, ARPU za govorne usluge u nepokretnoj mreži manji je za 6,5% u odnosu na 2017.

Širokopoljanske usluge

Na kraju 2018. baza korisnika širokopoljanskih usluga bila je na razini kraja 2017. te je brojala 618 tisuća korisnika.

Istodobno je maloprodajni ARPU za širokopoljanske usluge, koji je iznosio 111 kuna, bio za 5,4% manji u odnosu na 2017. zbog snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu te uvođenja MSFI-

ja 15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, maloprodajni ARPU za širokopojasne usluge manji je za 4,5% u odnosu na 2017.

HT je nastavio s MAX 2P i 3P paketima Biraj i mijenjaj te je time svojim korisnicima omogućio da odaberu usluge koje žele. Nadalje, korisnici mogu odabrati jedan ili više televizijskih paketa koje mogu mijenjati svaka tri mjeseca (ili svakog mjeseca u okviru Magente1) bez dodatnih naknada.

HT nastavlja poticati Ultra MAX pakete na FTTH-u uz dodatno povećanje brzine do 500 Mbps (ili do 1000 Mbps uz opciju Turbo+). Ti se paketi temelje na FTTH tehnologiji, kojom se omogućuju višestruko veće brzine u odnosu na standardni ADSL. HT će nastaviti s ulaganjima u razvoj optičke mreže i planira proširiti optičke internetske zone. Kako bi osigurao veće internetske brzine za sve korisnike širokopojasnog pristupa male brzine, HT je nastavio po cijeni od samo 10 kuna mjesečno nuditi kombiniranu tehnologiju nepokretne i pokretne mreže u okviru jednog proizvoda i jednog uređaja – hibridni pristup. Opcija hibridnog pristupa koja osigurava veće brzine interneta od sredine rujna uključena je u sve M1 pakete za korisnike s širokopojasnim pristupom male brzine.

HT je u prvoj polovici 2018. uveo ponudu Internet Posvuda za 49 kuna mjesečno za sve HT-ove nove i postojeće korisnike interneta u nepokretnoj mreži. Ponuda uključuje podatkovni paket od 30 GB (60 GB u promotivnom razdoblju do kraja siječnja) i MAXtv To Go po nultoj stopi. Popraćena je hardverskim opcijama, kao što su, primjerice, atraktivni pametni miniprojektor M6000, Samsung TV, 4G/Wifi ruter i Samsung Galaxy Tab 10.1 LTE uz nadoplatu. Prije Svjetskog prvenstva 2018. u Rusiji HT je pokrenuo nogometnu kampanju s hrvatskom navijačkom pjesmom i Goranom Ivaniševićem kao glavnom zvijezdom cijele kampanje.

HT je u trećem tromjesečju uveo dvije nove ponude: MAX 2 Mini paket za 149 kuna mjesečno u okviru M1 i promotivnih šest mjeseci mobilne L tarife za 1 kunu mjesečno. MAX2 Mini paket uključuje još brži internet sa 100 GB podataka (neograničeni internet u promotivnom razdoblju do sredine prosinca) i 100 minuta prema svim mrežama (neograničeno prema nepokretnim mrežama i 1 000 minuta prema pokretnim mrežama u promotivnom razdoblju do sredine prosinca). U jesenskoj kampanji izravnom i jednostavnom komunikacijom istaknute su dostupnost, brzina i cijena naših ponuda istodobno uz komunikaciju sjajnih ponuda hardvera.

Nova Smart Wi Fi ponuda za sve korisnike interneta u nepokretnoj mreži uključuje AirTies uređaje koji omogućuju bolji i širi domet Wi Fi signala u cijelom domu. Ponuda osigurava brzu i pouzdanu internetsku vezu u svakom trenutku po cijeni od 49 kuna mjesečno uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca.

U rujnu 2018. HT je uveo nove, pojednostavnjene portfelje usluga nepokretnih i pokretnih telekomunikacija i konvergirane M1 ponudu, nakon čega je uslijedila velika kampanja u masovnim medijima.

Ključna je pogodnost inovativni koncept M1 Bonus po kojemu se ponuda MAGENTA 1 BUSINESS razlikuje od ostalih konvergiranih ponuda na hrvatskom tržištu. Glavni je cilj M1 Bonusa potaknuti upotrebu ICT-a u segmentu vrlo malih poduzeća – što više usluga nepokretnih i pokretnih telekomunikacija korisnici imaju, to veći M1 Bonus dobivaju. M1 Bonus može se potrošiti na ICT usluge i opremu.

U okviru nove ponude nepokretnih telekomunikacija / M1 uveden je i profesionalni modem za vrlo mala poduzeća. Uvođenjem profesionalnog modema HT je kao prvi na tržištu ponudio malim poduzećima profesionalnu opremu za pristup internetu.

Televizijske usluge

Baza korisnika televizijskih usluga broji 418 tisuća korisnika kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim sadržajima (dodatnim paketima programa, videu na zahtjev itd.) i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima. ARPU za televizijske usluge iznosi 84 kune i veći je u odnosu na 2017. za 2,7%. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, ARPU je za 3,8% veći u odnosu na 2017.

Baza korisnika usluge MAXtv Sat manja je za 5,4% u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao posljedica agresivnih promotivnih kampanja konkurenata sa sniženim cijenama, dok smo mi pokušali zadržati stabilne cijene na tržištu ukidanjem promotivnih popusta i zadržavanjem/povećanjem ARPU-a. S druge strane, baza korisnika MAXtv-a blago se povećala za 1,5% u odnosu na 2017. kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima.

U 2018. MAXtv je još uvijek standard za vrhunsku televizijsku uslugu. Najbogatijim sadržajima, vrhunskom kvalitetom slike, interaktivnošću, novim sučeljem i potpunom integracijom s mobilnim uređajima korisnicima se pruža jedinstveni doživljaj gledanja televizije koji je u potpunosti prilagođen njihovim navikama. Kako bi se usluga plaćene televizije uvela za sve korisnike širokopojasnog pristupa, HT je uveo novi MAXtv Mini televizijski paket. MAXtv Mini jest usluga IPTV-a koja uključuje besplatne nacionalne, lokalne i regionalne programe, Arenu sport s najboljim nacionalnim sportskim sadržajima i PickboxTV, jedan od najpopularnijih plaćenih televizijskih programa. Uključuje i Snimalicu te sve funkcije plaćene televizije na zahtjev (uslugu televizije koja se posebno plaća, video na zahtjev).

Veleprodaja

Na kraju 2018. broj aktivnih ULL linija iznosio je 121 tisuću, što je bilo za 10,3% manje u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Broj ULL linija smanjio se zbog fokusa alternativnih operatora na širokopojasne usluge, upotrebe vlastite infrastrukture i općeg pada tržišta govorne usluge u nepokretnoj mreži.

Broj veleprodajnih širokopojasnih pristupnih linija (linija BSA-a i samostalnog BSA-a) iznosio je 129 tisuća na kraju razdoblja i bio je za 1,8% manji od broja realiziranog prošle godine zbog povećane upotrebe vlastite infrastrukture operatora.

Broj WLR linija na kraju razdoblja bio je manji za 15,5% u odnosu na prošlu godinu i iznosio je 53 tisuće kao rezultat smanjenja tržišta govornih usluga i prelaska na širokopojasne usluge.

Nije bilo promjena u cijenama reguliranih veleprodajnih usluga nepokretnih telekomunikacija tijekom 2018.

Na konkurentnom domaćem veleprodajnom tržištu podatkovnih i IP usluga nastavljena je uspješna prodaja IP i podatkovnih usluga u 2018. Na međunarodnom veleprodajnom tržištu ukupni kapacitet prodanog IP-a povećao se za 10,4%, čime se pridonijelo stabilnosti prihoda od međunarodne veleprodaje.

Usluge roaminga pružene posjetiteljima važan su izvor prihoda od međunarodne veleprodaje. U 2018. zabilježeno je daljnje povećanje prometa u roamingu koji su ostvarili kako strani posjetitelji u pokretnoj mreži HT-a tako i maloprodajni korisnici HT-a u inozemstvu. Posjetitelji su ostvarili 11,6% više minuta odlaznih razgovora i 80,8% više podatkovnog prometa nego prošle godine. Istodobno su na veleprodajnoj troškovnoj strani korisnici pokretne mreže HT-a ostvarili 90,8% više govornog prometa u roamingu u stranim zemljama i 250,7% više podatkovnog prometa.

Još jedan važan element koji je pridonio prihodima od međunarodne veleprodaje jest završavanje i tranzit međunarodnog govornog prometa. Ukupna količina međunarodnog govornog prometa završenog u pokretnoj mreži HT-a bila je veća za 34,9% u 2018. u odnosu na prošlu godinu. Na veleprodajnoj troškovnoj strani međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz nepokretne mreže HT-a bio je manji za 12,0%, dok je međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz pokretne mreže HT-a bio veći za 29,1%.

Sistemska rješenja

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 64 milijuna kuna, odnosno 9,2%.

Prihodi od sistemskih rješenja kontinuirano rastu u svim segmentima portfelja. Strateški je fokus i dalje na rješenjima u oblaku i upravljanim rješenjima. Najsnažniji rast ostvaren je u području prilagođenih rješenja za ICT. Uvedena je promotivna ponuda za ICT Opremu, Cloud Nadzor vozila i Fiskalizaciju (sezonska ponuda) te se poticala prodaja ICT usluga uključenih u ponudu M1 Business za vrlo mala poduzeća (Cloud Storage, Office 365, ICT Oprema, Mini i Maksi fiskalna blagajna, Antivirus, MiniCRM, Cloud Exchange Mail, Cloud Fax).

Combis je zadržao pozitivne trendove iz prethodnih tromjesečja u pogledu prihoda i profitabilnosti. Dodatnim resursima i većom pokrivenošću tržišta ostvarit će se novi prihodi u sljedećim kvartalima.

Energetske usluge

Prihodi od energije bili su manji za 44 milijuna kuna, odnosno 31,3%, u odnosu na 2017. zbog manje potrošnje poslovnih korisnika i prodaje HT-ovog segmenta energetskeg poslovanja.

U svibnju 2018. Hrvatski Telekom sklopio je ugovor s društvom RWE Hrvatska d.o.o. i time pokrenuo postupak prodaje svojeg segmenta energetskeg poslovanja u društvo RWE Hrvatska d.o.o.

Nakon dobivanja svih potrebnih regulatornih odobrenja i isplate kupovne cijene, transakcija prodaje energetskeg poslovanja kupcu RWE Hrvatska d.o.o. zaključena je u rujnu 2018.

3. Financijski rezultati Grupe

3.1 Prihodi

Ukupni su se konsolidirani prihodi povećali za 27 milijuna kuna, odnosno 0,4%, na 7.783 milijuna kuna u 2018. u odnosu na 2017. Povećanju prihoda pridonijela je HT Grupa u Hrvatskoj (40 milijuna kuna, odnosno 0,6%), dok je doprinos Crnogorskog Telekomu bio manji za 13 milijuna kuna, odnosno 2,0%.

Na razini HT Grupe povećanje prihoda uzrokovano je većom realizacijom prihoda od pokretnih telekomunikacija (145 milijuna kuna, odnosno 4,4%) i sistemskim rješenjima (70 milijuna kuna, odnosno 9,6%), što je djelomično neutralizirano manjim prihodima od nepokretnih telekomunikacija (154 milijuna kuna, odnosno 4,3%) i raznim prihodima (33 milijuna kuna, odnosno 22,0%).

Doprinos Optima Telekomu HT Grupi bio je veći za 19 milijuna kuna u odnosu na 2017. i iznosio je 328 milijuna kuna u 2018. Sastojao se od 526 milijuna kuna doprinosa Optima Telekomu kao treće strane (2017.: 483 milijuna kuna), koji je u cijelom iznosu prikazan pod stavkom ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija, i od 197 milijuna kuna odnosa između društava, kojima su ponajprije smanjeni prihodi od usluga nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini (2017.: 173 milijuna kuna).

Doprinos društava kćeri prihodima Grupe u 2018. iznosio je za Iskon 382 milijuna kuna (2017.: 378 milijuna kuna) i za Combis 526 milijuna kuna (2017.: 471 milijun kuna).

Prihodi od pokretnih telekomunikacija

Prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se za 145 milijuna kuna, odnosno 4,4%, na 3.450 milijuna kuna u 2018. u odnosu na 2017. Rastu prihoda pridonijeli su HT Grupa u Hrvatskoj sa 137 milijuna kuna, odnosno 4,6%, i Crnogorski Telekom sa 7 milijuna kuna, odnosno 2,3%.

Rast je ponajprije rezultat većih prihoda od uređaja (387 milijuna kuna, odnosno 77,5%), kojima je neutraliziran pad prihoda od *postpaid* (184 milijuna kuna, odnosno 10,7%) i *prepaid* usluga (35 milijuna kuna, odnosno 5,8%). Takav razvoj prihoda od uređaja i *postpaid* usluga pod snažnim je utjecajem uvođenja MSFI-ja 15. Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prihodi od uređaja veći su za 38 milijuna kuna, odnosno 8,2%, u odnosu na 2017., dok su prihodi od *postpaid* usluga veći za 79 milijuna kuna, odnosno 5,2%, u odnosu na 2017.

Rast prihoda od uređaja bio je uglavnom rezultat većeg udjela uređaja višeg cjenovnog ranga, što je dodatno potpomognuto sve većim brojem konvergentnih ponuda.

Ako se isključe učinci MSFI-ja 15, prihodi od *postpaid* usluga povećali su se ponajprije zahvaljujući većim prihodima od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži kao rezultat kontinuiranog trenda zamjene tradicionalnih usluga podatkovnim uslugama, povećanja količine podatkovnog prometa uključenog u tarifne pakete i sve većeg udjela korisnika s pametnim telefonima. HT je nastavio poticati novi portfelj *postpaid* usluga koji uključuje ponude visoke vrijednosti uz fokus na sadržaj, podatkovne usluge i ponude s nultom stopom kako bi se u potpunosti iskoristio vodeći položaj u pogledu mreže, dok je Crnogorski Telekom nudio osvježeni *postpaid* portfelj.

Smanjenje prihoda od *prepaid* usluga rezultat je manjih prihoda od govornih usluga i SMS-a, koji su samo djelomično neutralizirani povećanjem prihoda od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži kao rezultat kontinuiranih promotivnih ponuda uz fokus na podatkovni promet i 4G brzine.

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se za 154 milijuna kuna, odnosno 4,3%, na 3.415 milijuna kuna u 2018. u odnosu na 2017. Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se u HT Grupi u Hrvatskoj za 128 milijuna kuna, odnosno 3,9%, dok je Crnogorski Telekom pridonio padom od 26 milijuna kuna, odnosno 9,2%. Uvođenje MSFI-ja 15 dovelo je do daljnjeg smanjenja prihoda od nepokretnih telekomunikacija za 8 milijuna kuna.

Pad je ponajprije rezultat manjih prihoda od govornih usluga (118 milijuna kuna, odnosno 12,7%), veleprodaje (51 milijun kuna, odnosno 13,8%) i širokopojasnih usluga (45 milijuna kuna, odnosno 4,6%), ali je djelomično neutraliziran većim ostalim prihodima (38 milijuna kuna, odnosno 6,3%) i prihodima od televizijskih usluga (17 milijuna kuna, odnosno 3,7%).

U 2018. prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži na maloprodajnoj razini bili su manji u odnosu na 2017. ponajprije zbog kontinuiranog smanjenja broja priključaka u nepokretnoj mreži koji ostvaruju prihode kao rezultat tekućeg trenda zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima zbog snažnih ponuda usluga u pokretnoj mreži koje su puno atraktivnije od ponuda govornih usluga u nepokretnoj mreži i čvrstog regulatornog okruženja.

Smanjenje prihoda od nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini ostvareno je u HT Grupi u Hrvatskoj, ponajprije jer je Optima Telekom u srpnju 2017. kupio H1 i pod utjecajem smanjenja broja NBSA pristupnih linija.

Pad prihoda od širokopojasnih usluga u odnosu na isto razdoblje prošle godine rezultat je manjeg ARPU-a za širokopojasne usluge na maloprodajnoj razini, koji je pak posljedica snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu.

Do povećanja ostalih prihoda od nepokretnih telekomunikacija došlo je ponajprije zahvaljujući Optima Telekomu pod utjecajem stjecanja H1 u srpnju 2017.

Prihodi od televizijskih usluga povećali su se u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao rezultat većeg ARPU-a u HT Grupi u Hrvatskoj kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim sadržajima (dodatnim paketima programa, videu na zahtjev itd.) i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima. Doprinos Crnogorskog Telekoma na razini je 2017.

Sistemska rješenja

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 70 milijuna kuna, odnosno 9,6%, u odnosu na 2017. godinu, a povećanju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (64 milijuna kuna, odnosno 9,2%) tako i Crnogorski Telekom (6 milijuna kuna, odnosno 17,6%) zbog realizacije više projekata.

Uvođenje MSFI-ja 15 dovelo je do povećanja prihoda od sistemskih rješenja za 4 milijuna kuna.

Razni prihodi

Do smanjenja raznih prihoda došlo je ponajprije zbog prodaje energetskog poslovanja.

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja smanjili su se za 8 milijuna kuna, odnosno 4,4%, u odnosu na 2017. Smanjenje je zabilježeno u HT Grupi u Hrvatskoj (10 milijuna kuna, odnosno 5,8%) kao rezultat veće prodaje zemljišta i zgrada u 2017., dok je Crnogorski Telekom pridonio povećanjem ostalih prihoda iz redovnog poslovanja za 2 milijuna kuna, odnosno 55,6%, kao rezultat prodaje nekretnina.

3.2 Troškovi redovnog poslovanja

U 2018. ukupni konsolidirani troškovi redovnog poslovanja smanjili su se za 125 milijuna kuna, odnosno 2,5%, na 4.819 milijuna kuna, a smanjenju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (99 milijuna kuna, odnosno 2,2%) tako i Crnogorski Telekom (26 milijuna kuna, odnosno 6,2%).

Smanjenje je rezultat manjih ostalih troškova (220 milijuna kuna, odnosno 14,3%) i manjeg vrijednosnog usklađenja imovine (23 milijuna kuna, odnosno 21,5%), a djelomično je neutralizirano većim materijalnim troškovima (74 milijuna kuna, odnosno 3,1%), većim troškovima zaposlenika (14 milijuna kuna, odnosno 1,3%) i manjim realiziranim i kapitaliziranim radom Grupe (30 milijuna kuna, odnosno 19,2%).

Ako se iz troškova redovnog poslovanja isključe troškovi koji su tretirani kao jednokratne stavke (koji su u 2018. iznosili 55 milijuna kuna, a u 2017. 151 milijun kuna), a koji se ponajprije odnose na troškove restrukturiranja i otpremnina, izvanrednih otpisa potraživanja, sudske sporove i troškove povezane s konsolidacijom H1 Telekoma, troškovi redovnog poslovanja smanjili su se za 28 milijuna kuna, odnosno 0,6%.

Materijalni troškovi

U 2018. materijalni su se troškovi povećali na 2.461 milijun kuna (74 milijuna kuna, odnosno 3,1%) kao rezultat većih troškova trgovačke robe, materijala i energije (37 milijuna kuna, odnosno 2,3%) te troškova usluga (37 milijuna kuna, odnosno 4,7%). Povećanje materijalnih troškova ostvareno je kako u HT Grupi u Hrvatskoj (70 milijuna kuna, odnosno 3,2%) tako i u Crnogorskom Telekomu (4 milijuna kuna, odnosno 2,2%).

Troškovi trgovačke robe, materijala i energije povećali su se ponajprije zbog većih troškova trgovačke robe, koji su neutraliziranim smanjenjem troškova prodaje energije.

Do povećanja troškova trgovačke robe (89 milijuna kuna, odnosno 7,0%) u prvom je redu došlo zbog većih troškova trgovačke robe za systemska rješenja i za pokretne telekomunikacije pod utjecajem segmenta poslovnih korisnika kao rezultat većeg doprinosa aktivnosti zadržavanja. U isto vrijeme prihod od uređaja u poslovnom segmentu (bez MSFI) veći je za 9,6% u odnosu na 2017.

Do smanjenja troškova prodaje energije došlo je ponajprije zbog manje potrošnje velikih poslovnih korisnika i prodaje HT-ovog segmenta energetskeg poslovanja.

Do povećanja troškova usluga došlo je pod utjecajem većih telekomunikacijskih i *online* troškova te naknada za autorska prava.

Telekomunikacijski troškovi povećali su se ponajprije kao rezultat regulacije „u roamingu kao kod kuće” i posljedičnog znatnog povećanja prometa (veći podatkovni promet u roamingu, veći promet govornih usluga), što je djelomično neutralizirano manjim troškovima međunarodnog odlaznog prometa zbog smanjenja prosječne jedinične cijene.

Do povećanja *online* troškova došlo je zbog dodatnog poticanja u području medijskog i digitalnog poslovanja.

Naknade za autorska prava povećale su se zbog manjeg udjela ugovora za kapitalizaciju prava na sadržaj.

Troškovi zaposlenika

Ukupni troškovi zaposlenika povećali su se u 2018. za 14 milijuna kuna, odnosno 1,3%, kao rezultat većih troškova osoblja (43 milijuna kuna, odnosno 4,3%) pod utjecajem većeg broja FTE-a, u prvom redu u HT Grupi u Hrvatskoj, koji su djelomično neutralizirani manjim troškovima otpremnina (30 milijuna kuna, odnosno 41,4%).

Ukupni broj FTE-a iznosi 5.447, što je u odnosu na 2017. povećanje od 337 FTE-a, a ponajprije se odnosi na HT Grupu u Hrvatskoj kao rezultat provedbe projekata u području brige za korisnike.

Ostali troškovi

U 2018. ostali troškovi smanjili su se za 220 milijuna kuna, odnosno 14,3%, na 1.315 milijuna kuna, ponajprije zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (195 milijuna kuna, odnosno 14,1%). Crnogorski Telekom pridonio je također smanjenjem ostalih troškova za 25 milijuna kuna, odnosno 16,4%. Do smanjenja ostalih troškova došlo je zbog smanjena naknade za upotrebu spektra (u skladu s Pravilnikom o naknadama koji je donesen 23. lipnja 2018.), uvođenja MSFI-ja 15 i provedenih mjera štednje.

Vrijednosno usklađenje imovine

U 2018. vrijednosno usklađenje imovine smanjilo se za 23 milijuna kuna, odnosno 21,5%, na 83 milijuna kuna zahvaljujući HT Grupi u Hrvatskoj (25 milijuna kuna, odnosno 26,0%), ponajprije zbog povećanja vrijednosno usklađenih potraživanja kao posljedica tržišnih utjecaja u 2017. Crnogorski Telekom pridonio je povećanjem za 3 milijuna kuna, odnosno 28,2%.

Amortizacija

U odnosu na 2017. smanjenje amortizacije za 139 milijuna kuna, odnosno 7,5%, na 1.730 milijuna kuna ostvareno je uglavnom u HT Grupi u Hrvatskoj (146 milijuna kuna, odnosno 8,6%), ponajprije zbog umanjenja vrijednosti za SRAN i IPTV terminalnu opremu (98 milijuna kuna).

3.3 Profitabilnost Grupe HT

EBITDA prije jednokratnih stavki

U 2018. EBITDA prije jednokratnih stavki povećala se za 48 milijuna kuna, odnosno 1,5%, na 3.186 milijuna kuna, a povećanju su pridonijeli kako HT Grupa u Hrvatskoj (35 milijuna kuna, odnosno 1,2%) tako i Crnogorski Telekom (13 milijuna kuna, odnosno 5,8%).

Do povećanja EBITDA-e prije jednokratnih stavki u HT Grupi u Hrvatskoj došlo je pod utjecajem povećanja prihoda (40 milijuna kuna, odnosno 0,6%), i pod utjecajem manjih troškova redovnog poslovanja (prije jednokratnih stavki) (5 milijuna kuna, odnosno 0,1%), kao posljedica smanjenja naknade za upotrebu spektra (u skladu s Pravilnikom o naknadama koji je donesen 23. lipnja 2018.), smanjenja troškova prodaje energije kao rezultat manje potrošnje poslovnih korisnika i prijenosa HT-ovog segmenta energetskog poslovanja te provedenih mjera štednje, čime je neutraliziran pad ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (10 milijuna kuna, odnosno 5,8%).

Povećanje EBITDA-e prije jednokratnih stavki u Crnogorskom Telekomu rezultat je manjih troškova redovnog poslovanja (prije jednokratnih stavki) (23 milijuna kuna, odnosno 5,6%) i većih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (2 milijuna kuna, odnosno 55,6%), čime je neutraliziran pad prihoda (13 milijuna kuna, odnosno 2,0%).

Doprinos Optima Telekoma EBITDA-i Grupe za 2018. bio je veći za 22 milijuna kuna u odnosu na 2017. Iznosio je 134 milijuna kuna (2017.: 112 milijuna kuna), a sastojao se od 320 milijuna kuna doprinosa Optima Telekoma kao treće strane (2017.: 275 milijuna kuna) i 186 milijuna kuna odnosa između društava (2017.: 164 milijuna kuna).

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela

U odnosu na 2017. konsolidirana neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se za 198 milijuna kuna, odnosno 22,9%, na 1.061 milijuna kuna u 2018.

Osim zbog realizacije veće EBITDA-e prije jednokratnih stavki (48 milijuna kuna, odnosno 1,5%), neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se zbog manje amortizacije (139 milijuna kuna, odnosno 7,5%), manjih jednokratnih stavki (96 milijuna kuna, odnosno 63,7%), manjih neto financijskih gubitaka (26 milijuna kuna, odnosno 19,4%), ponajprije kao posljedica manjih negativnih tečajnih razlika, čime su neutralizirana veća oporezivanja (55 milijuna kuna, odnosno 30,6%) i manjinski udjeli (57 milijuna kuna, odnosno 95,5%).

Optima Telekom sudjeluje u neto dobiti HT Grupe gubitkom u iznosu od 3 milijuna kuna (2017.: gubitak od 14 milijuna kuna).

3.4 Bilanca

U odnosu na kraj 2017. godine, bilježi se manji porast vrijednosti ukupne imovine za 293 milijun kuna, odnosno 1,9%, pod utjecajem priznavanja ugovorne imovine i troškova ugovora kao rezultat uvođenja MSFI 15.

Ukupni dionički kapital i rezerve su se povećali s 12.573 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine na 13.208 milijuna kuna na dan 31. prosinac 2018. godine kao rezultat ostvarene neto dobiti za 2018. godinu u iznosu od 1.061 milijuna kuna kao i catch-up efekta od uvođenja MSFI 15 koji se priznaje unutar zadržane dobiti u iznosu od 179 milijuna kuna što je neutralizirano isplatom dividende za 2017. godinu u iznosu od 497 milijuna kuna i otkupom vlastitih dionica u iznosu od 71 milijun kuna.

Ukupne dugoročne obveze smanjile su se za 240 milijuna kuna, odnosno 32,5%, ponajprije zbog smanjenih financijskih obveza zbog njihova dospjeća.

Ukupne kratkoročne obveze smanjile su se za 103 milijun kuna na 2.326 milijuna kuna na dan 31. prosinac 2018. godine zbog manjeg volumena obveza prema dobavljačima.

3.5 Novčani tok

Novčani tok iz redovnog poslovanja glavni je izvor sredstava HT Grupe koji Društvu omogućuje financiranje kapitalnih ulaganja i raspodjelu dividende.

Neto novčani tok iz aktivnosti redovnog poslovanja smanjio se za 346 milijuna kuna, odnosno 12,9% u odnosu na isti period prošle godine, uglavnom zbog nepovoljnog kretanja obrtnog kapitala.

Neto novčani tok iz investicijskih aktivnosti smanjio se za 153 milijuna kuna, odnosno 12,6%, u odnosu na isti period prošle godine, ponajprije zbog većih priljeva od REPO sporazuma u 2017., što je djelomično neutralizirano akvizicijom Crnogorskog Telekoma u 2017.

Neto novčani tok iz financijskih aktivnosti smanjio se za 11 milijuna kuna, odnosno 1,1%, zbog većih financijskih otplata u 2018., što je djelomično neutralizirano prijevremenim otplatama financijskog najma u 2017.

3.6 Kapitalna ulaganja

HT Grupa uključujući Crnogorski Telekom
u milijunima kuna

INVESTICIJE	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1.885	1.826	-3,1%	635	585	-7,9%
Omjer ulaganja u dugotrajnu imovinu / prihodi	24,3%	23,5%	-0,8 p.p.	32,2%	29,3%	-2,9 p.p.

Crnogorski Telekom

INVESTICIJE	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	139	179	28,3%	44	69	58,3%

Realizacija kapitalnih ulaganja smanjila se za 59 milijuna kuna, odnosno 3,1%, pod utjecajem manje realizacije HT Grupe u Hrvatskoj za 98 milijuna kuna, odnosno 5,6%, dok je CT pridonio većim kapitalnim ulaganjima za 40 milijuna kuna, odnosno 28,3%, zahvaljujući većim ulaganjima u pristup. Glavni su pokretači manje realizacije HT Grupe manja kapitalizacija sadržaja u 2018. i veća ulaganja u projekt Televizija sljedeće generacije u 2017. (projekt Televizija sljedeće generacije uključivao je zamjenu STB-a kao korisničke terminalne opreme u 2017.).

Ukupno je ostvareno pokrivanje 58,2% kućanstava sa brzinom >30 Mbit/s od kojih je 21% sa brzinom > 100Mbit/s, dok je FTTx (optička pristupna mreža) dostupna za 400 tisuća kućanstava.

U mobilnoj mreži, „indoor“ pokrivenost stanovništva 4G mrežom iznosi 82,0%, dok je pokrivenost u „outdoor“ okruženju dosegla 98,5%. Nastavljena je implementacija velike brzine 4G mreže od 350 Mbit/s pri preuzimanju (sada omogućene za 51% korisnika) i 300 Mbit/s pri preuzimanju (sada omogućene za 26% korisnika).

Kao rezultat modernizacije mobilne mreže, HT je 2018. godinu zaključio s P3 „Best in Test“ certifikatom koji dokazuje da imamo najbolju mobilnu mrežu u podatkovnom i korisničkom segmentu u Hrvatskoj.

Nastavljen je program poslovne i IT transformacije koji je u 2018. godini usmjeren prvenstveno na zamjenu današnjeg mobilnog billing sustava i uvođenje novog Order Management sustava kako bi se podržali E2E procesi nad mobilnim proizvodima. Novi Order Management sustav (STORM) će biti prvi u DT Grupi koji će implementirati digitalne servise (koristeći mikro servisnu arhitekturu).

4. Crnogorski Telekom samostalno - financijski i operativni ključni pokazatelji

u milijunima kuna

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Prihod	636	625	-1,9%	160	150	-6,1%
Pokretne telekomunikacije	317	324	2,2%	78	76	-2,5%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	83	73	-12,8%	21	17	-20,3%
Širokopojasni pristup i TV	120	117	-3,1%	30	29	-3,5%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	24	19	-19,8%	6	4	-25,6%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	57	53	-5,9%	14	15	2,3%
Sistemska rješenja	35	39	10,7%	12	11	-12,1%
EBITDA prije jednokratnih stavki	220	233	5,8%	52	56	7,8%
Jednokratne stavke	7	5	-37,3%	3	3	-15,5%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	213	228	7,3%	48	53	9,4%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	49	58	17,4%	9	5	-41,7%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	38	54	40,7%	6	5	-24,1%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	34,5%	37,2%	2,7 p.p.	32,4%	37,1%	4,8 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	33,4%	36,5%	3,1 p.p.	30,2%	35,2%	5,0 p.p.
Marža EBIT-a	7,7%	9,3%	1,5 p.p.	5,4%	3,3%	-2,0 p.p.
Marža neto dobiti	6,0%	8,6%	2,6 p.p.	3,8%	3,1%	-0,7 p.p.
Ključni podaci o redovnom poslovanju	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Mobilni korisnici u 000	352	369	4,9%	352	369	4,9%
- Broj prepaid korisnika	141	142	0,9%	141	142	0,9%
- Broj postpaid korisnika	211	227	7,6%	211	227	7,6%
Ukupne telefonske linije - maloprodaja u 000	123	114	-7,3%	123	114	-7,3%
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja u 000	70	70	0,9%	70	70	0,9%
TV korisnici u 000	56	65	15,1%	56	65	15,1%

Napomena: korisnička baza koje je Crnogorski Telekom izvijestio lokalnoj regulatornoj agenciji

I. Telekomunikacije pokretne mreže

Prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se u odnosu na 2017. za 7 milijuna kuna, odnosno 2,2%, pod utjecajem većih prihoda od uređaja i *postpaid* usluga, koji su djelomično neutralizirani manjim prihodima od *prepaid* usluga i posjetitelja.

Crnogorski Telekom usredotočio se na segment *postpaida*. Prihodi od *postpaid* usluga povećali su se za 6 milijuna kuna, odnosno 3,1%, u odnosu na 2017., ponajprije zahvaljujući segmentu privatnih korisnika (kao rezultat povećanja korisničke baze za 15% zahvaljujući uvođenju druge SIM kartice u okviru Magente, mobilnom internetu i osvježavanju portfelja *postpaid* usluga), u kojemu su više nego kompenzirani manji prihodi od *prepaid* usluga (u prvom redu rezultat prelaska korisničke baze s *prepaid* usluga na *postpaid* usluge).

U segmentu *prepaid* usluga i dalje su bili prisutni izazovi, iako se situacija popravila. Smanjenje prihoda od *prepaid* usluga za 8 milijuna kuna, odnosno 11,1%, u odnosu na 2017., pokazuje pozitivniji trend nego prošlih godina, kada je CT zabilježio pad od 20%.

Zadržan je vodeći položaj na tržištu *postpaid* usluga na kraju 2018.

II. Telekomunikacije nepokretne mreže

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se u odnosu na 2017. za 23 milijuna kuna, odnosno 7,9%, ponajprije zbog pada prihoda u segmentu govornih usluga u nepokretnoj mreži, segmentu veleprodaje i segmentu širokopojasnih usluga.

Prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži smanjili su se za 11 milijuna kuna, odnosno 12,8%. Do smanjenja je došlo zbog tekuće zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima i smanjenja korisničke baze za 7,3%.

Prihodi od širokopojasnih usluga smanjili su se za 5 milijuna kuna, odnosno 7,1%, u odnosu na 2017. kao rezultat manjeg ARPU-a zbog intenzivnih promocija stjecanja i zadržavanja koje su bile posljedica agresivne cjenovne strategije na tržištu. Korisnička baza bila je veća za 0,9% u odnosu na 2017. zbog pozitivnog razvoja tijekom cijele 2018.

Prihodi od televizijskih usluga povećali su se za 1,7% u odnosu na 2017.

Prihodi od sistemskih rješenja povećali su se za 4 milijuna kuna, odnosno 10,7%, u odnosu na 2017.

5. Analiza rezultata po segmentima

Od siječnja 2017., Crnogorski Telekom je konsolidiran u rezultate Grupe i slijedom toga poslovni segmenti Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške, konsolidirana jedinica Optima i konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Pored toga, segment poslovnih korisnika odgovoran je za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

Iskon, Combis, KDS i E-Tours, društva u potpunom vlasništvu HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju jednaku strukturu kao i matično društvo.

Konsolidirana jedinica Optima uključuje doprinos svih funkcija Optima Telekoma financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima o kojima se izvješćuje u cjelokupnom iznosu pod stavkom Ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija. U skladu s „Kineskim zidom“ koji je uveo regulator, pristup brojčanim podacima Optima Telekoma ograničen je. Slijedom toga, provodi se samo financijska konsolidacija bez uključivanja nefinancijskih KPU-ova Optima Telekoma u postignuća Grupe.

Konsolidirana jedinica Crnogorski Telekom uključuje doprinos svih funkcija Crnogorskog Telekoma financijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente.

U financijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koji se odnosi na Optima telekom i Crnogorski telekom jer se većina odnosi na pokretnu i nepokretnu mrežu koja je dio Mreže i funkcije podrške.

5.1 Financijski rezultati segmenta privatnih korisnika

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	1.953	2.031	4,0%	510	552	8,1%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	1.764	1.651	-6,4%	429	403	-5,9%
Razno	37	38	3,7%	9	6	-36,5%
Prihod	3.754	3.720	-0,9%	949	961	1,3%
Troškovi redovnog poslovanja	1.208	1.282	6,1%	312	384	23,0%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	2.546	2.438	-4,2%	636	577	-9,3%

5.2 Financijski rezultati segmenta poslovnih korisnika

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	1.035	1.094	5,7%	239	213	-11,0%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	1.038	977	-5,9%	244	243	-0,4%
Sistemska rješenja	696	762	9,5%	217	275	26,8%
Razno	114	80	-30,3%	29	16	-45,1%
Prihod	2.883	2.912	1,0%	730	747	2,4%
Troškovi redovnog poslovanja	1.554	1.547	-0,4%	425	440	3,7%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1.329	1.365	2,7%	305	307	0,7%

5.3 Financijski rezultati Mreže i funkcija podrške

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	166	152	-8,7%	50	52	3,1%
Troškovi redovnog poslovanja	1.402	1.329	-5,2%	332	332	0,1%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-1.236	-1.177	4,8%	-282	-280	0,4%

5.4 Financijski rezultati Segmenta Optima konsolidirano

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	483	526	8,9%	133	137	3,3%
Prihod	483	526	8,9%	133	137	3,3%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	4	8	126,8%	1	3	185,8%
Troškovi redovnog poslovanja	211	214	1,7%	53	44	-17,3%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	275	320	16,1%	81	96	19,4%

5.5 Segment Crnogorski Telekom konsolidirano

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	317	325	2,5%	78	76	-2,4%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	284	261	-8,1%	70	64	-9,0%
Sistemska rješenja	35	39	10,7%	12	11	-12,1%
Prihod	636	625	-1,8%	160	150	-6,0%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	4	6	55,6%	2	2	-24,2%
Troškovi redovnog poslovanja	417	392	-6,1%	110	94	-14,4%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	223	239	7,4%	53	58	10,5%

5.6. Konsolidirano usklađivanje EBITDA

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Rezultat po segmentima (EBITDA doprinos)						
Segment Privatnih korisnika	2.546	2.438	-4,2%	636	577	-9,3%
Segment Poslovnih korisnika	1.329	1.365	2,7%	305	307	0,7%
Mreža i funkcije podrške	-1.236	-1.177	4,8%	-282	-280	0,4%
Segment Optima konsolidirano	275	320	16,1%	81	96	19,4%
Segment Crnogorski telekom konsolidirano	223	239	7,4%	53	58	10,5%
Ukupan EBITDA doprinos segmenata prije jednokratnih stavki	3.138	3.186	1,5%	793	758	-4,4%
Jednokratne stavke	151	55	-63,7%	50	17	-66,3%
Ukupna EBITDA	2.986	3.131	4,8%	743	742	-0,2%

6. Hrvatski Telekom d.d. financijska obilježja

Prihodi

Prihodi su se smanjili za 45 milijuna kuna, odnosno 0,7%, na 6.028 milijuna kuna u 2018. u odnosu na 2017. Smanjenje je rezultat manjih prihoda od nepokretnih telekomunikacija (146 milijuna kuna, odnosno 5,4%), uglavnom kao rezultat pada prihoda od govornih usluga, veleprodaje i širokopojsnih usluga, te manjih raznih prihoda (43 milijuna kuna, odnosno 30,5%), kao posljedica energetskog poslovanja. Smanjenje je djelomično neutralizirano većim prihodima od pokretnih telekomunikacija (136 milijuna kuna, odnosno 4,5%), uglavnom pod utjecajem većih prihoda od uređaja i većih prihoda od sistemskih rješenja (8 milijuna kuna, odnosno 3,4%).

EBITDA prije jednokratnih stavki

EBITDA prije jednokratnih stavki smanjila se za 4 milijuna kuna, odnosno 0,1%, na 2.688 milijuna kuna u 2018., ponajprije zbog manje realizacije neto prihoda (45 milijuna kuna, odnosno 0,7%) i manjih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (11 milijuna kuna, odnosno 7,0%), koji su djelomično neutralizirani manjim troškovima redovnog poslovanja (prije jednokratnih stavki) (52 milijuna kuna, odnosno 1,5%). Troškovi redovnog poslovanja smanjili su se kao posljedica smanjenja naknade za upotrebu spektra (u skladu s tri Pravilnika o naknadama), smanjenja troškova prodaje energije kao rezultat manje potrošnje poslovnih korisnika i prijenosa HT-ovog segmenta energetskog poslovanja te provedenih mjera štednje, dok je na manju realizaciju prihoda u prvom redu utjecao pad prihoda od govornih usluga u nepokretnoj mreži.

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela

Neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se za 149 milijuna kuna, odnosno 17,8%, na 991 milijun kuna u 2018. Povećanje je ponajprije rezultat manje amortizacije (92 milijuna kuna, odnosno 6,3%), manjih jednokratnih stavki (89 milijuna kuna, odnosno 67,8%) i manjih neto financijskih gubitaka (6

milijuna kuna, odnosno 7,0%), a blago je neutralizirano većim oporezivanjem (34 milijuna kuna, odnosno 18,3%) i manjom EBITDA-om prije jednokratnih stavki (4 milijuna kuna, odnosno 0,1%).

7. Upravljanje rizicima

Osim promjena u poslovanju i regulatornih kretanja navedenih u ovom izvješću te objavljenim revidiranim financijskim izvješćima za 2018., nisu zabilježene nikakve bitne promjene u odnosu na profil rizika Grupe u promatranom razdoblju.

8. Izgledi za Grupu u 2019. godinu

	Rezultati za 2018.	Izgledi za 2019.u odnosu na 2018.
Prihodi	7.783 milijuna kuna	Na razini 2018.
EBITDA prije jednokratnih stavki	Marža od 40,9%	Marža od približno 40%
Kapitalna ulaganja	1.826 milijuna kuna	Na razini 2018.
Regionalno širenje	Potpisan je Sporazum o kupnji evotv usluge, čeka se regulatorno odobrenje	HT prati i procjenjuje potencijalne prilike za stjecanja i preuzimanja

Izgledi za 2019. su prije uvođenja novog standarda MSFI 16

9. Financijska izvješća Grupe HT

9.1 Konsolidirani račun dobiti i gubitka

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjene 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjene 18./17.
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	3.305	3.450	4,4%	827	840	1,6%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	3.569	3.415	-4,3%	876	847	-3,2%
Sistemska rješenja	731	801	9,6%	229	286	24,7%
Razno	151	118	-22,0%	39	22	-43,0%
Prihod	7.756	7.783	0,4%	1.971	1.996	1,3%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	174	167	-4,4%	54	57	5,6%
Ukupni operativni prihod	7.930	7.950	0,2%	2.024	2.052	1,4%
Troškovi redovnog poslovanja	4.943	4.819	-2,5%	1.281	1.311	2,3%
Materijalni troškovi	2.387	2.461	3,1%	651	703	7,9%
Troškovi osoblja	1.073	1.087	1,3%	305	287	-5,9%
Ostali troškovi	1.535	1.315	-14,3%	386	319	-17,3%
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	-158	-128	-19,2%	-67	-32	-51,7%
Vrijednosno usklađivanje	106	83	-21,5%	6	34	464,0%
EBITDA	2.986	3.131	4,8%	743	742	-0,2%
Amortizacija	1.869	1.730	-7,5%	614	463	-24,5%
EBIT	1.118	1.401	25,4%	130	278	114,5%
Financijski prihod	38	28	-27,1%	7	3	-54,4%
Prihod/trošak od ulaganja u zajednički pothvat	2	3	79,1%	-4	-1	-81,3%
Financijski rashod	174	139	-20,0%	36	42	18,7%
Dobit iz redovnog poslovanja prije poreza	984	1.293	31,5%	97	239	145,3%
Porez	180	235	30,6%	19	44	135,2%
Neto dobit	804	1.059	31,6%	78	194	147,7%
Nekontrolirajući udjeli	-59	-3	-95,5%	-50	5	-110,2%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	863	1.061	22,9%	128	189	47,5%
Jednokratne stavke ¹⁾	151	55	-63,7%	50	17	-66,3%
EBITDA prije jednokratnih stavki	3.138	3.186	1,5%	793	758	-4,4%

¹⁾ Uglavnom se odnose na troškove restrukturiranja za otpremnine, izvanredne otpise potraživanja, sudske sporove i troškove vezane za konsolidaciju H1 Telekoma

9.2 Konsolidirana bilanca

u milijunima kuna	31. pro. 2017.	31. pro. 2018.	% promjene 18./17.	31. pro. 2017.	31. pro. 2018.	% promjene 18./17.
Nematerijalna imovina	2.539	2.539	0,0%	2.539	2.539	0,0%
Materijalna imovina	6.175	6.218	0,7%	6.175	6.218	0,7%
Dugotrajna financijska imovina	1.333	1.312	-1,6%	1.333	1.312	-1,6%
Potraživanja	248	391	58,0%	248	391	58,0%
Ugovorna imovina (MSFI 15)	0	58		0	58	
Troškovi ugovora s kupcima (MSFI 15)	0	81		0	81	
Odgođena porezna imovina	91	94	4,3%	91	94	4,3%
Ukupna dugotrajna imovina	10.385	10.694	3,0%	10.385	10.694	3,0%
Zalihe	128	136	6,2%	128	136	6,2%
Potraživanja	1.631	1.549	-5,0%	1.631	1.549	-5,0%
Kratkotrajna financijska imovina	197	112	-43,2%	197	112	-43,2%
Ugovorna imovina (MSFI 15)	0	146		0	146	
Troškovi ugovora s kupcima (MSFI 15)	0	57		0	57	
Novac u banci i blagajni	3.152	3.137	-0,5%	3.152	3.137	-0,5%
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	246	201	-18,3%	246	201	-18,3%
Ukupna kratkotrajna imovina	5.353	5.337	-0,3%	5.353	5.337	-0,3%
UKUPNA AKTIVA	15.738	16.031	1,9%	15.738	16.031	1,9%
Temeljni kapital	9.823	9.823	0,0%	9.823	9.823	0,0%
Rezerve iz dobiti	530	562	5,9%	530	562	5,9%
Revalorizacijske rezerve	2	-14	-919,4%	2	-14	-919,4%
Trezorske dionice	-38	-71	84,7%	-38	-71	84,7%
Zadržana dobit	1.024	1.503	46,8%	1.024	1.503	46,8%
Dobit poslovne godine	863	1.061	22,9%	863	1.061	22,9%
Nekontrolirajući udjeli	369	344	-6,8%	369	344	-6,8%
Ukupni kapital i rezerve	12.573	13.208	5,1%	12.573	13.208	5,1%
Rezerviranja	73	70	-4,0%	73	70	-4,0%
Dugoročne obveze	617	384	-37,8%	617	384	-37,8%
Ugovorna obveza (MSFI 15)	0	0		0	0	
Odgođena porezna obveza	47	44	-7,6%	47	44	-7,6%
Ukupne dugoročne obveze	737	498	-32,5%	737	498	-32,5%
Kratkoročne obveze	2.310	2.223	-3,8%	2.310	2.223	-3,8%
Ugovorna obveza (MSFI 15)	0	52		0	52	
Odgođeni prihod	89	39	-56,6%	89	39	-56,6%
Rezerviranja za otpremnine	30	13	-58,2%	30	13	-58,2%
Ukupne kratkoročne obveze	2.429	2.326	-4,2%	2.429	2.326	-4,2%
Ukupne obveze	3.166	2.823	-10,8%	3.166	2.823	-10,8%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	15.738	16.031	1,9%	15.738	16.031	1,9%

9.3 Konsolidirano izvješće o tijeku novca

u milijunima kuna	2017.	2018.	% promjena 18./17.	Q4 2017.	Q4 2018.	% promjena 18./17.
Dobit prije poreza	984	1.293	31,5%	97	239	145,3%
Amortizacija	1.869	1.730	-7,5%	614	463	-24,5%
Povećanje/Smanjenje kratkoročnih obveza	321	-181	-156,3%	256	74	-71,0%
Povećanje/Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	-105	11	110,9%	-113	-54	52,2%
Povećanje/Smanjenje залиha	-57	-28	50,7%	3	-9	-403,8%
Ostalo povećanje/smanjenje novčanog tijeka	-320	-480	-49,8%	-53	-168	-216,1%
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	2.691	2.345	-12,9%	804	545	-32,3%
Novčani primici od prodaje dugotrajne mat. i nemat. imovine	99	38	-61,2%	8	13	76,3%
Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih fin. inst.	2	1	-2,3%	0	0	1,1%
Novčani primici od kamata	11	8	-28,7%	4	-2	-152,5%
Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	1.302	625	-52,0%	-4	422	
Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	1.413	672	-52,4%	8	434	
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne mat. i nemat. imovine	-1.467	-1.536	-4,8%	-387	-546	-41,2%
Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih fin. inst.	-867	0	100,0%	58	0	-100,0%
Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-295	-504	-70,6%	-30	-110	-271,6%
Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-2.629	-2.040	22,4%	-359	-656	-82,9%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-1.215	-1.368	-12,6%	-351	-222	36,9%
Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti						
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	-72	-58	19,0%	-15	-15	-2,1%
Novčani izdaci za isplatu dividendi	-493	-497	-0,8%	0	0	-42,4%
Novčani izdaci za otplatu financijskog najma	-53	-2	96,9%	-1	0	100,4%
Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-363	-435	-19,8%	-103	-104	-1,2%
Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	-981	-992	-1,1%	-119	-120	-0,8%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-981	-992	-1,1%	-119	-120	-0,8%
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	-19	0	98,8%	0	0	-89,4%
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	2.676	3.152	17,8%	-58	0	100,0%
Neto (odljev) / priljev novca i novčanih ekvivalenata	476	-15	-103,2%	334	203	-39,2%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	3.152	3.137	-0,5%	276	203	-26,4%

10. Izjava Uprave Hrvatskog Telekom d.d

Prema našem najboljem saznanju, revidirana financijska izvješća društva Hrvatski Telekom d.d. (u daljnjem tekstu: Društvo) i revidirana konsolidirana financijska izvješća Društva i njegovih povezanih društava (u daljnjem tekstu: Grupa), sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Društva i Grupe.

Izvješće posloводства za dvanaest mjeseci 2018. godine sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Grupe uz opis značajnih rizika i neizvjesnosti kojima je Grupa izložena u cjelini.

g. Davor Tomašković, predsjednik Uprave (glavni direktor)

g. Daniel Daub, član Uprave i glavni direktor za financije

gđa. Nataša Rapaić, članica Uprave i glavna operativna direktorica za privatne korisnike

g. Saša Kramar, član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike

g. Boris Drilo, član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije

U Zagrebu, 15. veljače 2019.

11. Prezentacija podataka

Osim ako kontekst ne zahtijeva drukčije, pojam „Grupa HT“ ili „Grupa“ ili „HT“ u ovoj objavi označava društvo Hrvatski Telekom d.d. zajedno s njegovim ovisnim društvima.

Nakon pripajanja T-Mobilea d.o.o. društvu Hrvatski Telekom (HT d.d.), koje je stupilo na snagu 1. siječnja 2010., Grupa je organizirana u dvije poslovne jedinice: Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike i Poslovnu jedinicu za privatne korisnike.

Shodno tome, pojam „poslovni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu poslovnih korisnika unutar Društva.

Pojam „privatni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu privatnih korisnika unutar Društva.

Pojam „Iskon“ odnosi se na Iskon Internet d.d., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Combis“ odnosi se na Combis d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „KDS“ odnosi se na KDS d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „E-tours“ odnosi se na E-tours d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Optima“ odnosi se na Optima Telekom, društvo u potpunosti konsolidirano u financijska izvješća Grupe od 1. srpnja 2014.

Pojam „Crnogorski“ ili „CT“ odnosi se na Crnogorski telekom, društvo u potpunosti konsolidirano u financijska izvješća Grupe od 1. siječnja 2017.

Pojam „H1“ odnosi se na H1 Telekom, društvo u potpunosti konsolidirano u financijska izvješća Optime i Grupe od 1. srpnja 2017.

Pojam „Agencija“ u ovoj objavi odnosi se na Hrvatsku regulatornu agenciju za mrežne djelatnosti (HAKOM).

12. Izjava o odricanju od odgovornosti

Ovaj dokument sadrži određene izjave koje se odnose na budućnost u pogledu financijskih uvjeta, poslovnih rezultata i poslovanja Grupe. Te izjave predstavljaju očekivanja ili uvjerenja Društva u vezi s budućim događajima i uključuju poznate i nepoznate rizike i neizvjesnosti koji bi mogli dovesti do bitnih razlika kod stvarnih rezultata, radnog učinka ili događaja u odnosu na one koji su navedeni ili pretpostavljeni u ovim izvješćima. Dodatne informacije u vezi s važnim čimbenicima koji bi mogli dovesti do bitnih odstupanja od stvarnih rezultata mogu se naći u izvješćima Grupe na www.t.ht.hr.